

Miljödepartementet
Kemikalieenheten
Charlotta Fred
103 33 Stockholm

Date:
30/06/2022

Contact: Michelle von Gyllenpalm
E-mail: michelle.vongyllenpalm@vattenfall.com

Phone: 070-531 63 11
Fax:

Begäran om ändring i förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter

Vattenfall AB, Sydkraft Nuclear Power AB och Fortum Sverige AB, kallat Industrin fortsättningsvis, anser att inbetalningar till kärnavfallsfonden bör utgå ifrån vad som regleras i lag (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter, finansieringslagen. Industrin begär därför att förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter ändras till att avspegla den driftstid som idag är beslutad för kärnkraftsreaktorerna.

Bakgrund

I Lag (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter, finansieringslagen, anges i 7 § 1 pkt. att *de förväntade inbetalningarna ska för en tillståndshavare med en kärnteknisk anläggning i drift avse inbetalningar under anläggningens återstående driftstid eller den längre eller kortare tidsperiod som det finns särskilda skäl för och som bestäms av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (vår understrykning).*

I december 2017 fattade regeringen beslut om att ändra förordning (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter, finansieringsförordningen där 4 § anger att *förväntade inbetalningar till kärnavfallsfonden ska beräknas med antagande om att en kärnkraftsreaktor som inte är permanent avstängd har*

- 1. en total driftstid om 50 år, eller*
- 2. en återstående driftstid om minst sex år, om reaktorn har varit i drift i minst 44 år.*

Ändringen grundades i en utredning¹ som Strålsäkerhetsmyndigheten, SSM tillsammans med Riksgälden och Kärnavfallsfonden överlämnade till regeringen i juni 2013.

Industrin har sedan utredningen slutfördes beslutat att de investeringar som krävs för att upprätthålla säker och effektiv drift av kärnkraftsreaktorerna Ringhals 3 och 4, Oskarshamn 3 samt Forsmark 1, 2 och 3 ska fattas med beaktande av en planerad driftstid om 60 år^{2,3}

¹ SSM2011-4690

² Ringhals 1 och 2 planerades endast för 50 års driftstid. År 2015 fattades beslut om förkortade driftstider för Ringhals 1 och 2 samt för Oskarshamn 1 och 2.

³ För samtliga reaktorer utvärderas förutsättningarna att förlänga driftstiden ytterligare

Industrins utgångspunkter

Industrin anser att det finns en diskrepans mellan vad som anges i finansieringslag respektive finansieringsförordning och att det inte är tydligt angivet vilka särskilda skäl som ska ligga till grund för en kortare drifttid än den som anges i lagen. I detta sammanhang vill Industrin hänvisa till vad som angavs i SOU 2004:125⁴. Där föreslogs att den återstående intjänandetiden⁵ skall antas vara lika med den återstående drifttiden så länge reaktorerna är i drift. Vidare angavs att det bör möjliggöras en längre inbetalningsperiod, än avgiftsperiodens normala tre år, vid exceptionellt stora tillkommande fonderingsbehov efter drifttidens slut. I SOU:n anges följande:

*”1. Att det för varje reaktor görs ett antagande om en total drifttid på 40 år dock så att den återstående drifttiden inte antas underskrida 6 år. Detta antagande föreslås gälla såvida det inte vid beräkningstillfället kan antas att reaktorn skall stängas av ett visst år.
2. Att ett fonderingsbehov skall täckas under antagen återstående drifttid. Detta innebär att den återstående intjänandetiden skall antas vara lika med den återstående drifttiden så länge reaktorerna är i drift.”*

Förslag till ändringar implementerades i finansieringslag och finansieringsförordning år 2006/2007.

Med hänvisning till Industrins beslut om 60 års drifttid tillsammans med vad som anges i SOU:n anser Industrin att inbetalningar till kärnavfallsfonden bör utgå ifrån vad som regleras i finansieringslagen. Det betyder att anläggningarnas återstående drifttid ska utgöra grunden för inbetalningar till Kärnavfallsfonden och att inga särskilda skäl föreligger för en kortare drifttid.

För att ytterligare stödja Industrins utgångspunkt att inbetalningar till Kärnavfallsfonden ska utgå från Industrins beslutade drifttider biläggs nya analyser och utredningar inom området (se bilaga) som genomförts efter SSM:s utredning som presenterades 2013.

⁴ Betalningsansvaret för kärnavfallet, SOU 2004:125, sid 123

⁵ Intjänandetid avser drifttid som grund för inbetalningar till Kärnavfallsfonden.

Författningsförslag

Industrins förslag till ny lydelse av förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter:

4 §

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
4 § Vid bedömning av förväntade inbetalningar enligt 7 § andra stycket 1 lagen (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter ska varje kärnkraftsreaktor som inte är permanent avstängd antas ha	4 § Vid bedömning av förväntade inbetalningar enligt 7 § andra stycket 1 lagen (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter ska varje kärnkraftsreaktor som inte är permanent avstängd antas ha
1. en total driftstid om 50 år, eller 2. en återstående driftstid om minst sex år, om reaktorn har varit i drift i minst 44 år.	1. en total driftstid om 60 år, eller 2. en återstående driftstid om minst sex år, om reaktorn har varit i drift i minst 54 år.
Om det finns särskilda skäl att anta att driften kan komma att upphöra vid en tidigare tidpunkt, ska den förväntade driftstiden i stället bestämmas utifrån den tidpunkten.	Om det finns särskilda skäl att anta att driften kan komma att upphöra vid en tidigare tidpunkt, ska den förväntade driftstiden i stället bestämmas utifrån den tidpunkten.

Industrin genom

Torbjörn Wahlborg
Produktionschef
Vattenfall AB

Johan Svenningsson
VD
Sydkraft Nuclear Power AB

Petra Lundström
Vice President, Nuclear
Engineering Services and
Co-owned assets
Fortum Power and Heat Oy

Bilaga, Analyser, utredningar och beslut inom det kärntekniska området

Industrin vill hänvisa till utredningar och beslut som genomförts inom det kärntekniska området som belyser kärnkraftreaktorernas driftstid. Underlagen bör beaktas vid beslut om ändring i finansieringsförordningen.

Energimyndighetens långtidsprognoser – Kärnkraft livstidsförlängs och finns kvar 2050

Energimyndigheten tar vartannat år fram långsiktiga scenarier för det svenska energisystemet. I senaste rapporten från 2020⁶ har myndigheten valt att titta särskilt på frågan om en kraftig elektrifiering av samhället. Energimyndigheten tar även fram ytterligare scenarier samt känslighetsanalyser för att få ett brett kunskapsunderlag på möjliga utvecklingsvägar i ett framtida energisystem. Industrin konstaterar att Energimyndigheten i samtliga scenarier har antagit att Kärnkraft livstidsförlängs och finns kvar 2050. Det innebär att Energimyndigheten har antagit att Ringhals 3 och Forsmark 1 och 2 drivs i 60 år och att Ringhals 4, Forsmark 3 samt Oskarshamn 3 har förutsättningar för drift bortom 60 år.

IAEAs granskning av åldringshantering

SSM ställer krav på att kärnkraftsanläggningarna ska ha program och åtgärder som inkluderar åldringshantering. Ringhals och Forsmark tar stöd av Internationella atomenergiorganet IAEA som genomför SALTO-granskningar (Safety Aspects of Long Term Operation) av åldrandehantering inklusive långtidsdrift. I senast genomförda granskningar, pre-SALTO för Forsmark respektive SALTO för Ringhals anser IAEA att både Forsmark och Ringhals är på god väg in i långtidsdrift⁷ för anläggningarna.

SSM:s nya föreskrifter

Från mars 2022 gäller nya föreskrifter inom det kärntekniska området. De nya föreskrifterna är enligt SSM mer heltäckande vilket skapar bättre förutsättningar för att bibehålla/öka strålsäkerheten när reaktorerna går in i långtidsdrift.

Planerad återstående driftstid = intjänandeperiod för Övriga kärntekniska anläggningar

Industrin konstaterar att kärnavfallsavgift och säkerhetsbelopp för övriga kärntekniska anläggningar beräknas utifrån tillståndshavarnas planerade driftstid där det enligt 13 § Finansieringsförordningen (2017:1179) anges att *”Tillsammans med kostnadsberäkningen ska det ges in uppgift om den förväntade återstående drifttiden för anläggningar som inte permanent har stängts av.”*

⁶ Scenarier över Sveriges energisystem 2020, ER 2021:6

⁷ Långtidsdrift i detta sammanhang avser drift efter 40 år.